

NCIK årsrapport 2024

En rapport om it-relateret økonomisk kriminalitet anmeldt i 2024

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Anmeldelser af it-relateret økonomisk kriminalitet i 2024	4
Samhandelsbedrageri	6
Misbrug af kortoplysninger	7
Kontaktbedrageri mod private	8
Misbrug af adgang til tjenester	9
Kreditbedrageri	10
Afpresning	11
Kontaktbedrageri mod virksomheder	12
Metode	13

Indledning

I denne rapport præsenterer vi anmeldelsesbilledet, som det så ud for it-relateret økonomisk kriminalitet i 2024. Årsrapporten indeholder de officielle tal fra Nationalt Center for It-Kriminalitet (NCIK) om it-relateret økonomisk kriminalitet og giver en oversigt over fordelingen af anmeldelserne.

Faste læsere vil opdage, at årsrapporten for 2024 er væsentligt kortere end tidligere år. Vi har for årsrapporten 2024 prioriteret de mest væsentlige tal. Det betyder samtidig, at årsrapporten udkommer tidligere end sædvanligt, og at vi dermed har mulighed for at præsentere helt nye og aktuelle tal for it-relateret økonomisk kriminalitet.

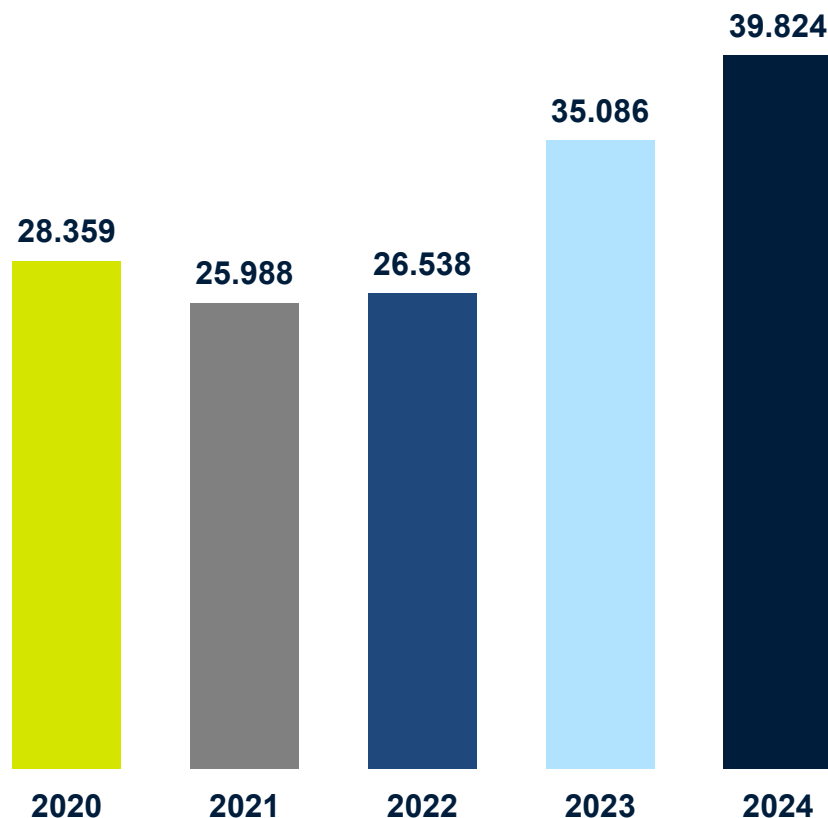
2024 har markeret sig som endnu et rekordår, når det kommer til antal anmeldelser af it-relateret økonomisk kriminalitet. Udviklingen for 2024 viser, hvordan kriminelle i stadigt stigende grad bruger manipulationsteknikker som social engineering, hvor forurettede bliver manipuleret til at selv at overføre penge til gerningspersonerne. På den måde kan man omgå de sikkerhedsforanstaltninger, der i stigende grad bliver indført. Udviklingen understreger også, at der fortsat er brug for at styrke indsatsen mod it-relateret økonomisk kriminalitet på tværs af myndigheder, virksomheder og det civile samfund.

God læselyst.

Andreas Møllerup, politiinspektør fg. og centerchef i NCIK

Rekordmange anmeldelser i 2024

Anmeldelsestallene vokser endnu en gang

NCIK modtog i 2024 39.824 anmeldelser om it-relateret økonomisk kriminalitet. Det er 4.738 flere anmeldelser end i 2023, hvilket svarer til en stigning på 14 procent. Denne stigning skal ses i lyset af en samlet stigning i antal anmeldelser om it-relateret økonomisk kriminalitet sammenlignet med 2020 på 40 procent, hvilket er en væsentlig stigning.

Særligt ét sagsområde er i stigning

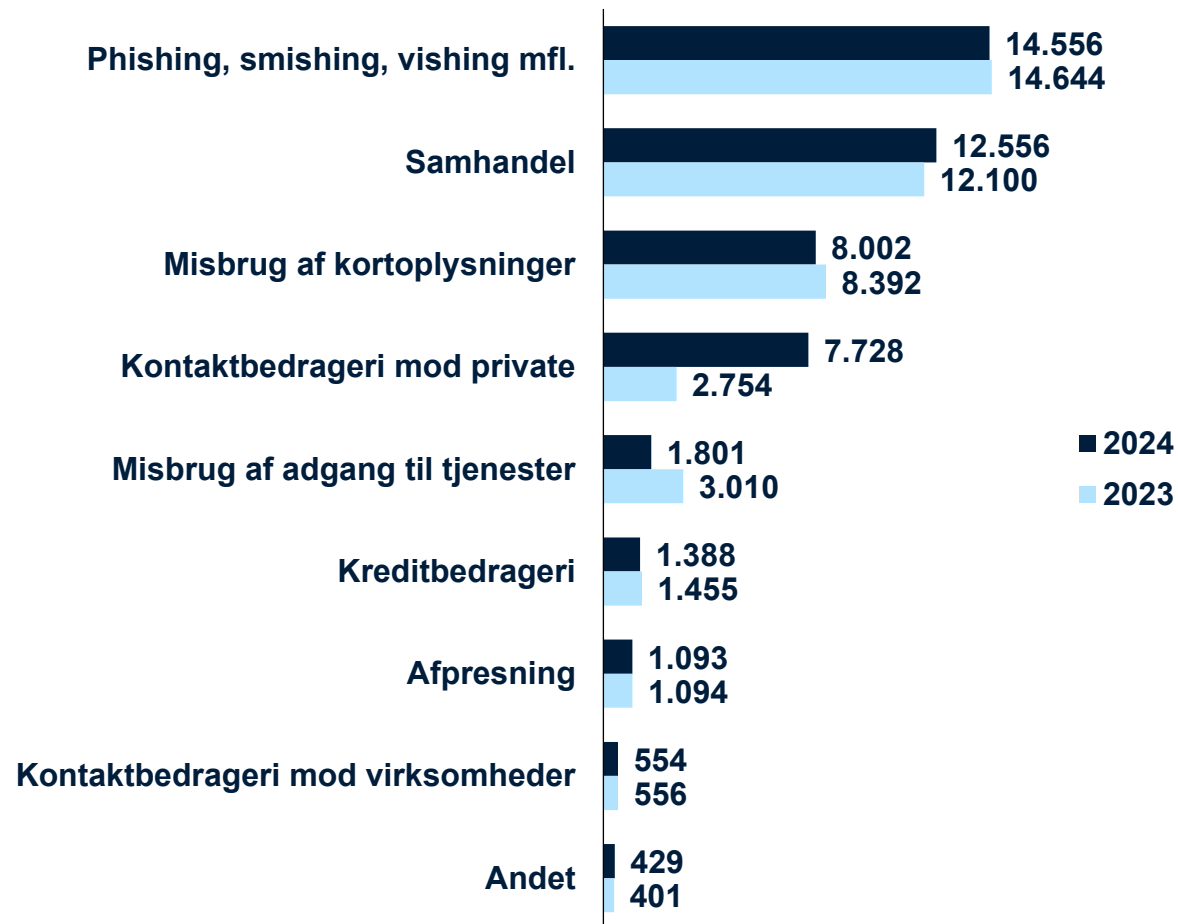
Den samlede stigning fra 2023 til 2024 på 4.738 sager skyldes næsten udelukkende, at sagsområdet kontaktbedrageri mod private er steget med 181 procent. Dette er et klart tegn på en fortsat tendens om, at kriminelle i stigende grad bruger social engineering til at manipulere forurettede til selv at overføre penge eller udlevere oplysninger. Det betyder, at de i mindre grad misbruger systemer som fx MitID til at opnå økonomisk gevinst.

Dynamiske tal og ny opgørelsesmetode

Det samlede anmeldelsestal for de foregående år i denne rapport er lavere end de tal, der fremgik af årsrapporterne for de pågældende år. I denne årsrapport er der derudover indført en ny metode til at kategorisere sagsområder, som bidrager med et mere omfangsrigt og nuanceret billede af it-relateret økonomisk kriminalitet. Det betyder, at opgørelsen af sagsområder i denne årsrapport ikke kan sammenlignes med tidligere udgaver af årsrapporten. I denne rapport er tidligere år også opgjort med den nye opgørelsesmetode.

Se metodeafsnittet på side 13 for yderligere detaljer om data samt til- og fravalg.

Kontaktbedrageri mod private steg markant i 2024

Stor stigning i kategorien Kontaktbedrageri mod private

NCIK modtog 7.728 anmeldelser om kontaktbedrageri mod private i 2024. Det er en stigning på 181 procent i forhold til 2023. Stigningen skyldes særligt, at der har været en stor udvikling i antallet af sager i kategorien Bekendt i knibe, hvor der er sket en stigning i antallet af anmeldelser på 637 procent.

Langt størstedelen af sagerne inden for denne kategori, indgår også i kategorien Phishing, smishing, vishing mfl.

Fald eller stagnation på næsten alle sagsområder

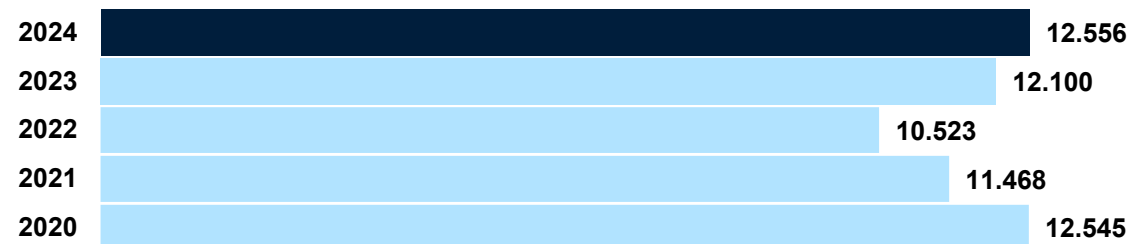
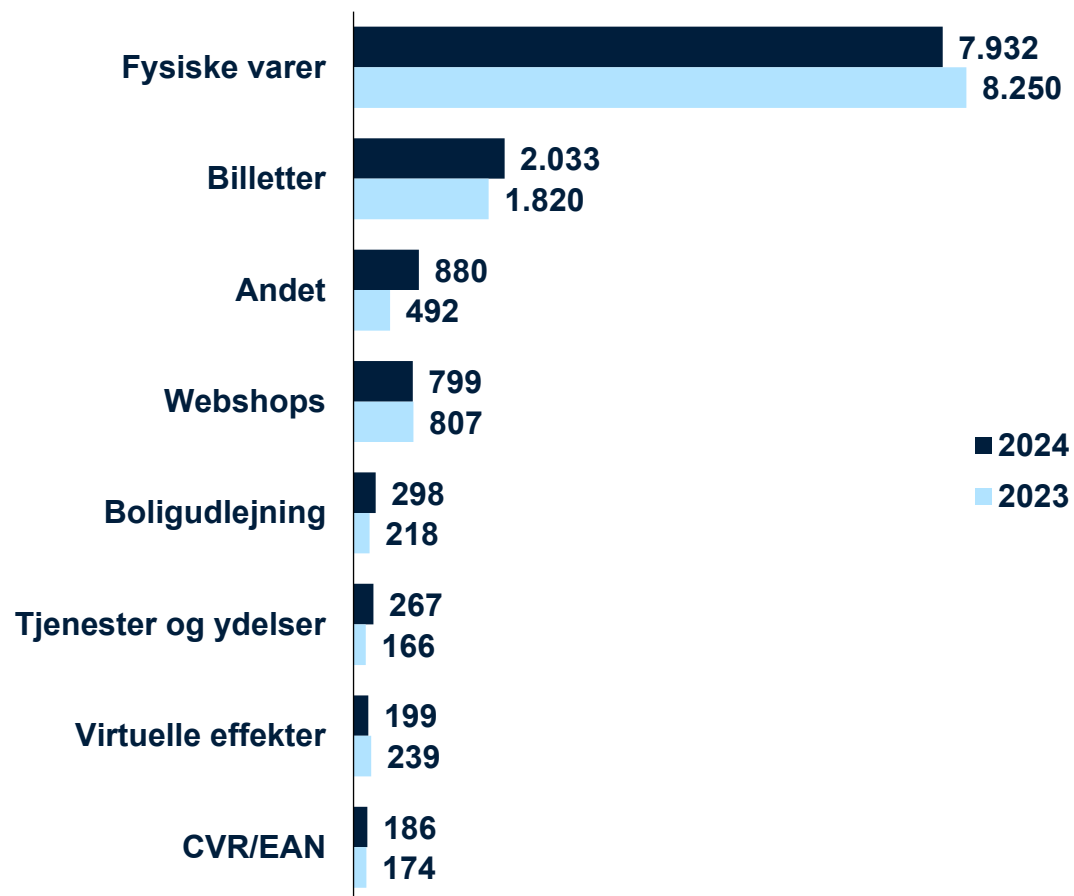
På alle sagsområder på nær kontaktbedrageri mod **private** og samhandel er der sket fald eller stagnation i antal anmeldelser. På sagsområderne misbrug af adgang til tjenester og misbrug af kortoplysninger er der sket de største fald i antallet af sager fra 2023 til 2024.

Om kategorien Phishing, smishing, vishing mfl.

Kategorien sigter mod at give et billede af, hvilke kontaktmetoder, de kriminelle bruger og indeholder derfor en større mængde sager, der også indgår i de øvrige sagsområder, som sigter mod at oplyse om selve gerningsindholdet.

Derudover indeholder kategorien også sager, hvor borgeren har anmeldt, at de har modtaget en besked, telefonopkald eller e-mail fra en svindler, men hvor de fx ikke har klikket på linket eller udleveret oplysninger. Disse sager kategoriseres udelukkende efter gerningspersonens kontaktmåde og får ikke andre kategorier.

Samhandel

Lille stigning i antal sager om samhandel

I 2024 modtog NCIK 12.556 anmeldelser samhandel, hvilket er en stigning på fire procent fra 2023.

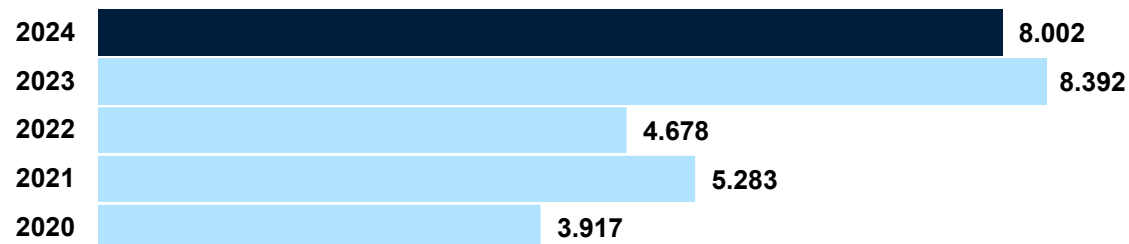
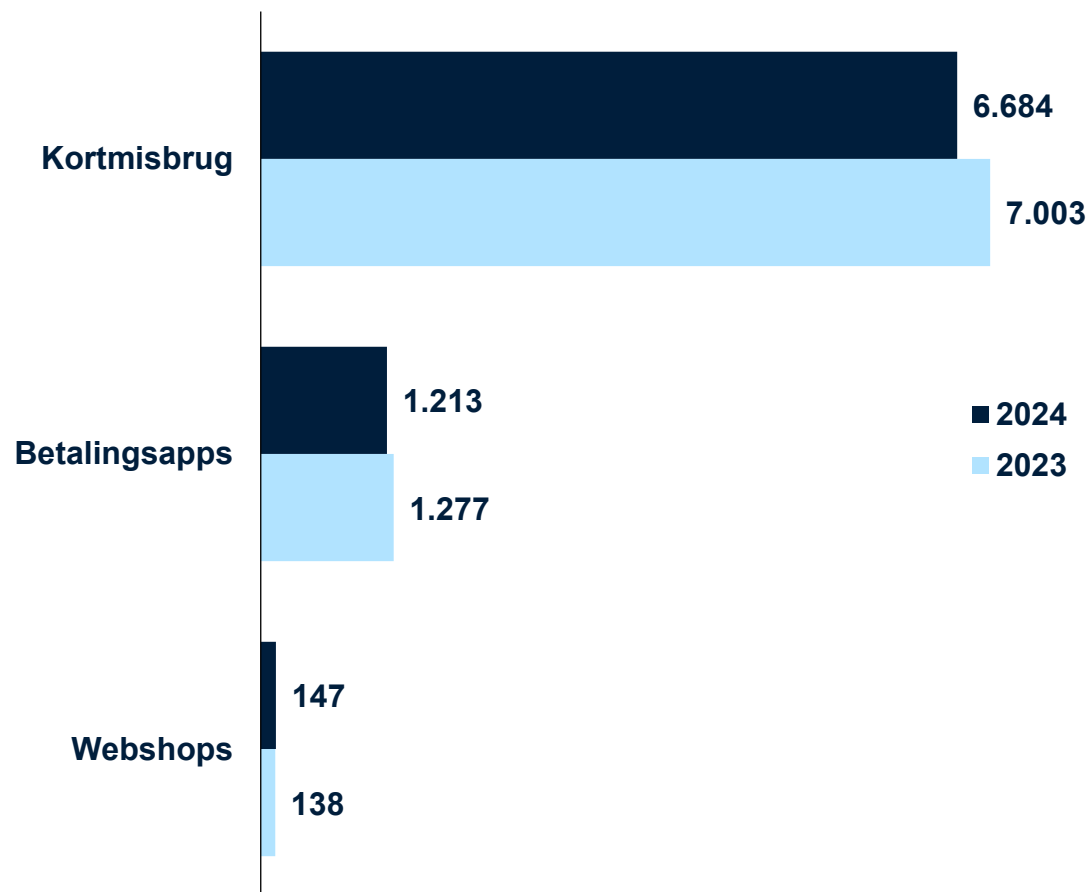
Størstedelen af anmeldelserne om samhandel omhandler sager, hvor gerningspersoner sætter en fysisk vare til salg online, fx elektronik eller tøj, men undlader at sende varen til køberen. Det kan også omfatte situationer, hvor sælgeren afsender varen, men ikke modtager den aftalte betaling fra køberen.

Flere sager om svindel med billetter i 2024 end i 2023

NCIK modtog 2.033 anmeldelser omhandlende svindel med billetter i 2024, hvilket er en stigning på 12 procent sammenlignet med 2023.

Hovedparten af anmeldelserne om billetsvindel vedrører sager om falske eller ikke-eksisterende billetter til musik- og sportsarrangementer, hvor forurettede fx køber en falsk billet eller en billet, der er blevet solgt flere gange og dermed ikke er gyldig, når forurettede møder op til arrangementet. Køb og salg af billetterne foregår i høj grad på sociale medier i grupper, der er oprettet med det formål at søge billetter til udsolgte arrangementer.

Misbrug af kortoplysninger

Færre anmeldte misbrug af kortoplysninger

I 2024 modtog NCIK 8.002 anmeldelser om misbrug af kortoplysninger, hvilket er et fald på fem procent sammenlignet med 2023.

En udbredt tendens er, at gerningspersoner bruger sms-beskeder med links til falske websider. Disse links leder typisk forurettede til sider, der ligner velkendte tjenester som fx DAO, PostNord eller MitID, hvorpå den forurettede afgiver oplysninger, som gerningspersonen derefter bruger til at misbruge forurettedes betalingskort.

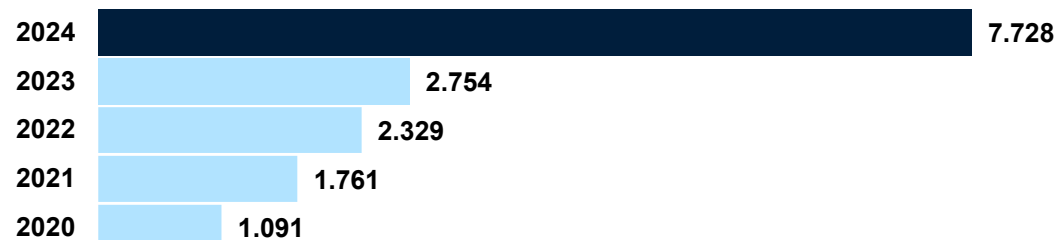
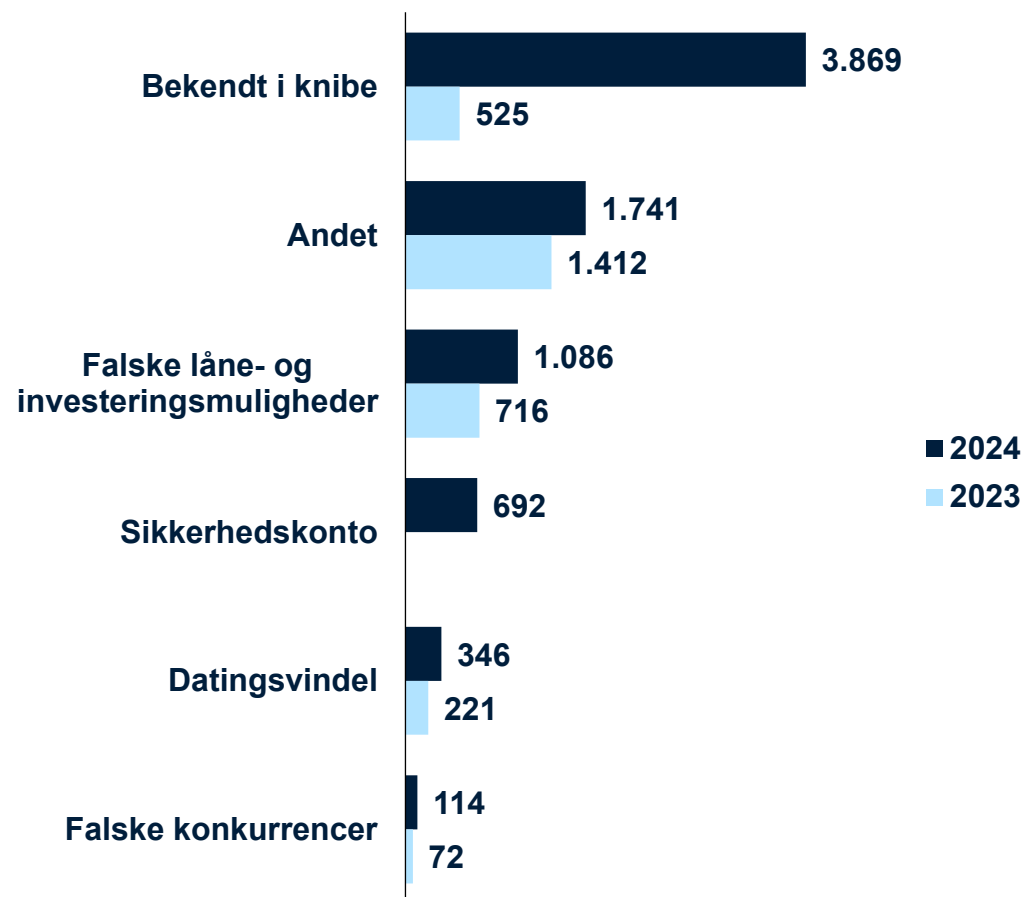
Lille fald i antal anmeldelser om betalingsapps

Misbrug af kortoplysninger omfatter også misbrug af betalingsapps som fx MobilePay og Apple Pay. I 2024 er antal sager om misbrug af kortoplysninger på betalingsapps faldet med fem procent sammenlignet med 2023.

Om kategorien Kortmisbrug

Kategorien Kortmisbrug udgør en væsentlig del af opgørelsen og dækker over sager om misbrug af kortoplysninger, der samtidig er registreret under phishing, smishing, vishing mfl. for at klarlægge gerningspersonens fremgangsmåde til at misbruge forurettedes kortoplysninger. Kategorien omfatter således sager, hvor kortoplysninger er blevet misbrugt, men hvor det ikke er sket via betalingsapps eller webshops.

Kontaktbedrageri mod private

Flere anmeldelser om kontaktbedrageri mod private

I 2024 modtog NCIK 7.728 anmeldelser om kontaktbedrageri mod private, hvilket er en markant stigning på 181 procent sammenlignet med 2023, hvor NCIK modtog 2.754 anmeldelser.

Stor stigning i kategorien Bekendt i knibe

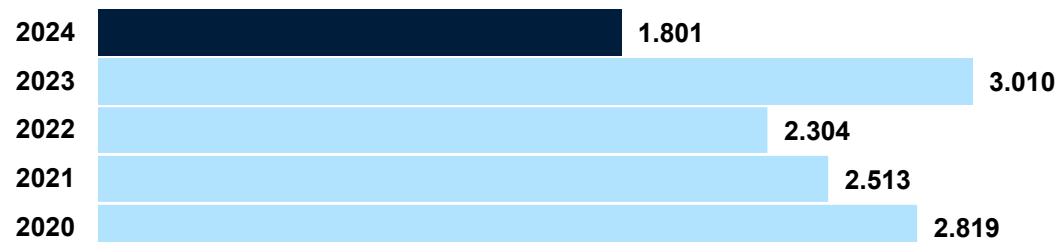
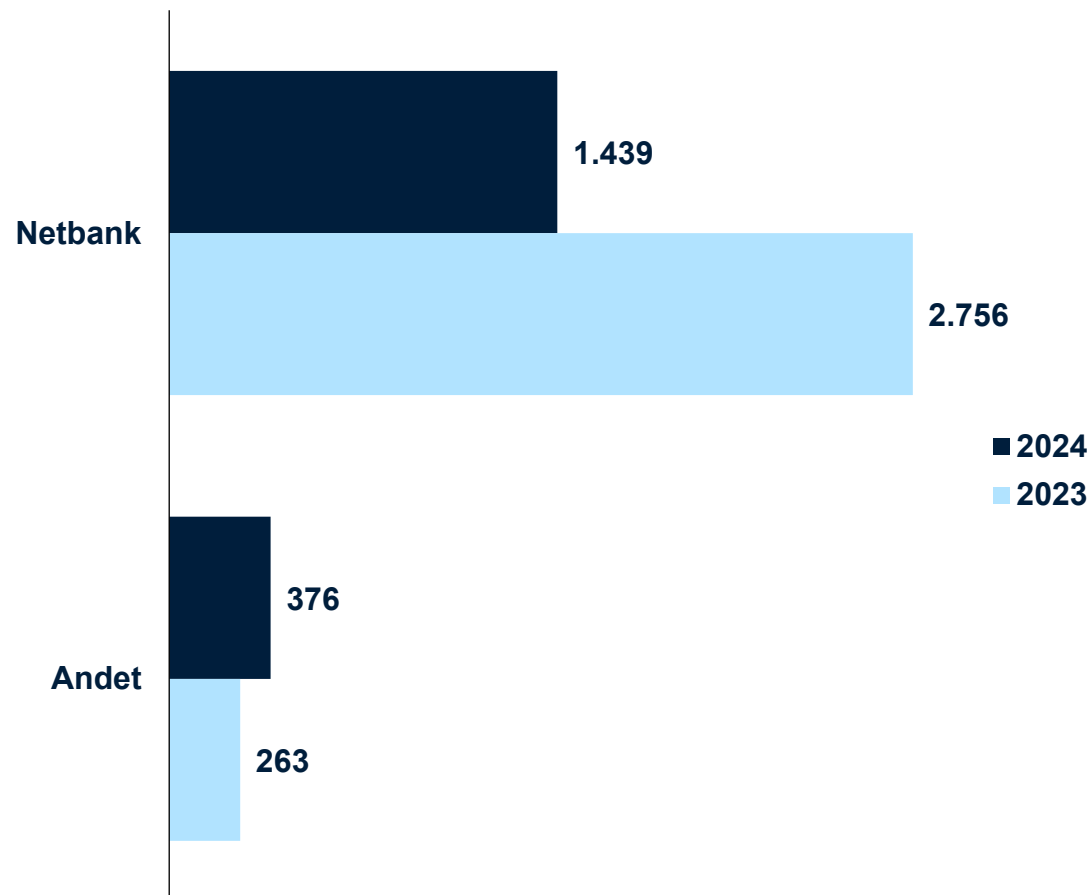
Fra 2023 til 2024 var der en stigning på 637 procent i sager om bekendt i knibe. Stigningen skyldes primært et modus i vækst, hvor kriminelle udsender sms'er med ordlyden "Hej mor/far", hvorefter gerningspersonerne, som udgiver sig for at være barnet, lokker penge ud af forurettede under påskud af, at deres mobiltelefon er gået i stykker, at de har mistet adgang til MitID eller har fået spærret deres kort.

Læs mere i NCIKs analyse af disse sager [her](#).

Ny kategori med sikkerhedskontomodus

Denne kategori blev oprettet i februar 2024 og dækker over sager, hvor gerningspersonen kontakter forurettede telefonisk og typisk udgiver sig for at være fra deres bank eller politiet. De bliver herefter lokket til at overføre penge til en "sikker" konto, som gerningspersonen råder over, under påskud af at forurettedes konto er i fare. Tidligere blev disse sager registreret under kategorien Andet.

Misbrug af adgang til tjenester

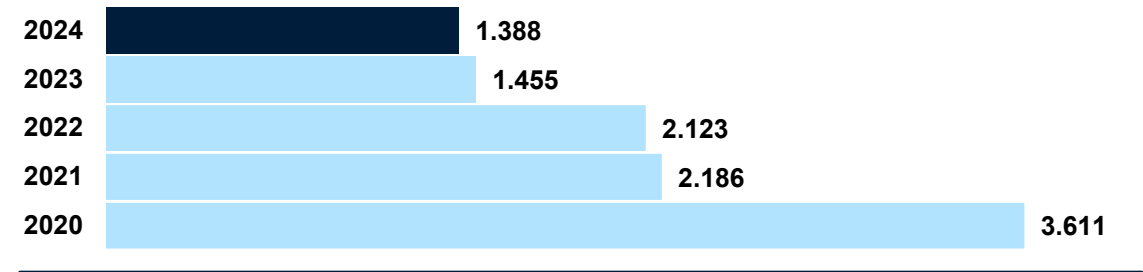
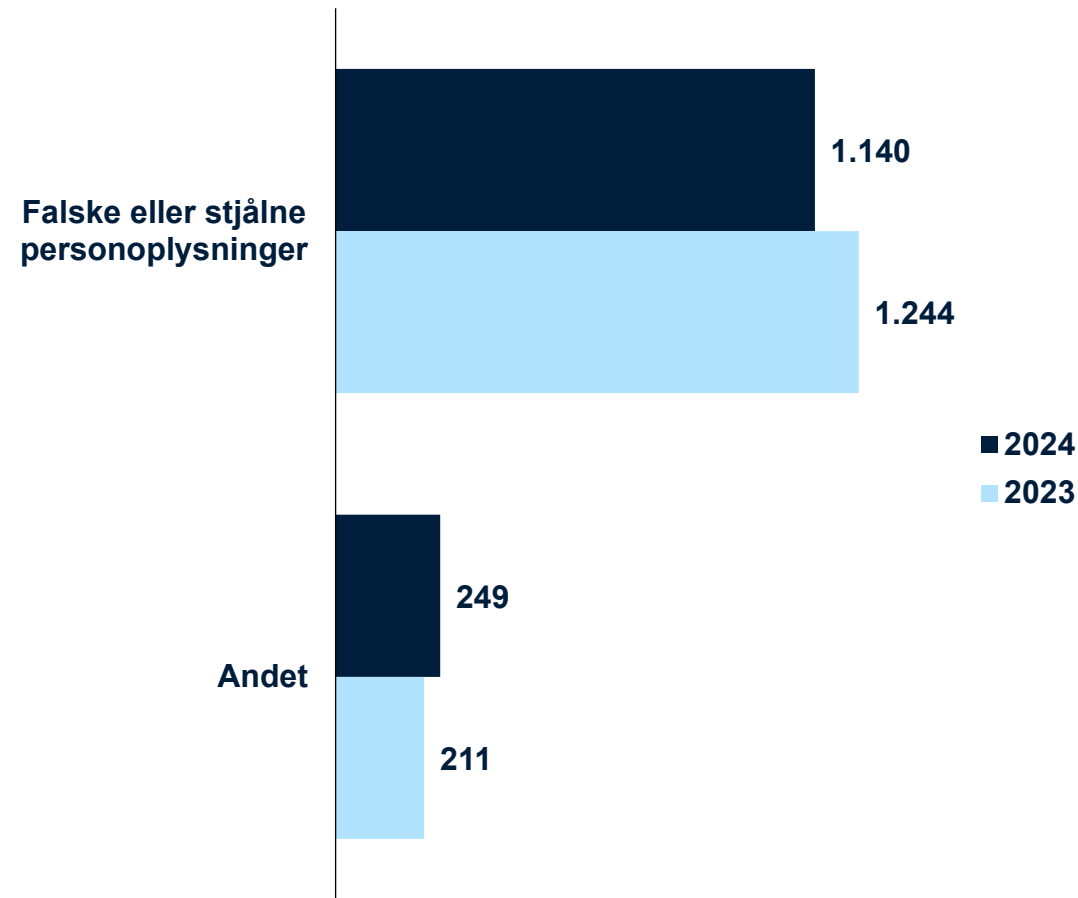
Bedre tekniske foranstaltninger er skyld i fald i antal anmeldelser

I 2024 modtog NCIK 1.801 anmeldelser om misbrug af adgang til tjenester, hvilket er et fald på 40 procent sammenlignet med 2023.

NCIK vurderer, at der er en tendens til, at de kriminelle som en tendens bevæger sig væk fra at misbruge systemer og tjenester og i højere grad manipulerer forurettede til fx at udlevere personlige oplysninger via forskellige social engineering-metoder.

Skiftet i tendensen skyldes blandt andet bedre og mere sikre tekniske foranstaltninger som fx dynamiske QR-koder i MitID.

Kreditbedrageri

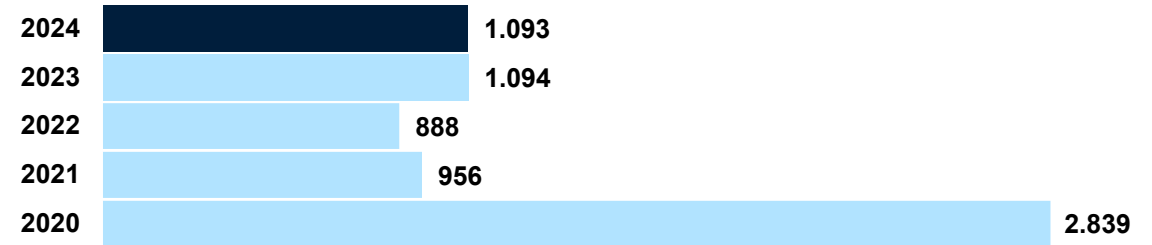
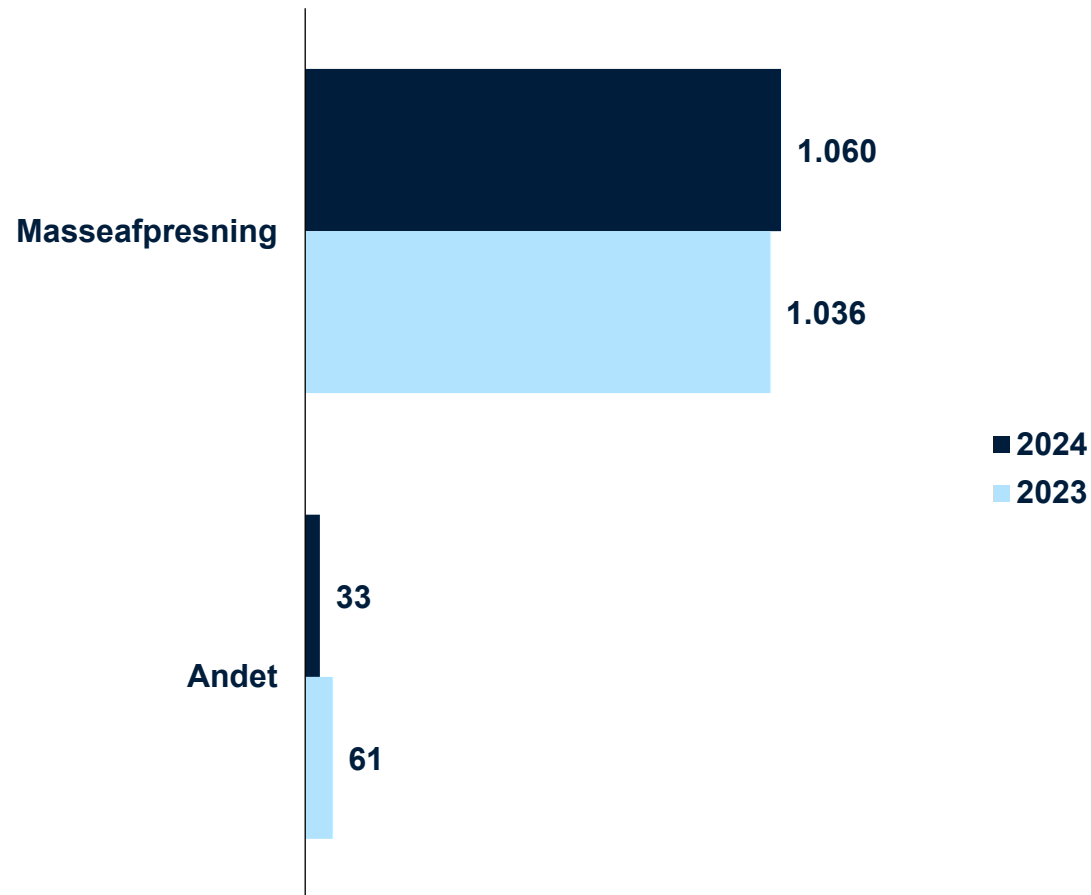
Færre sager om kreditbedrageri i 2024 end i 2023

I 2024 modtog NCIK 1.388 anmeldelser om kreditbedrageri, hvilket er et fald på fem procent sammenlignet med 2023.

Mange sager om lån og abonnementer

De fleste anmeldelser om kreditbedrageri i 2024 vedrører sager, hvor gerningspersoner har optaget lån eller har købt forskellige typer abonnementer i forurettedes navn. Forurettede bliver typisk franarret deres personlige oplysninger ved enten smishing, phishing eller vishing.

Afpresning

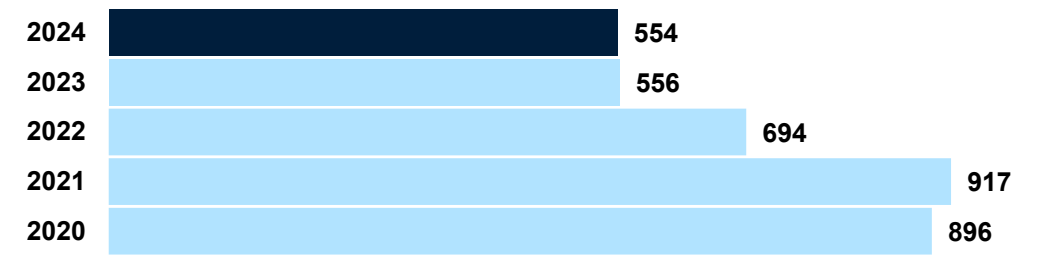
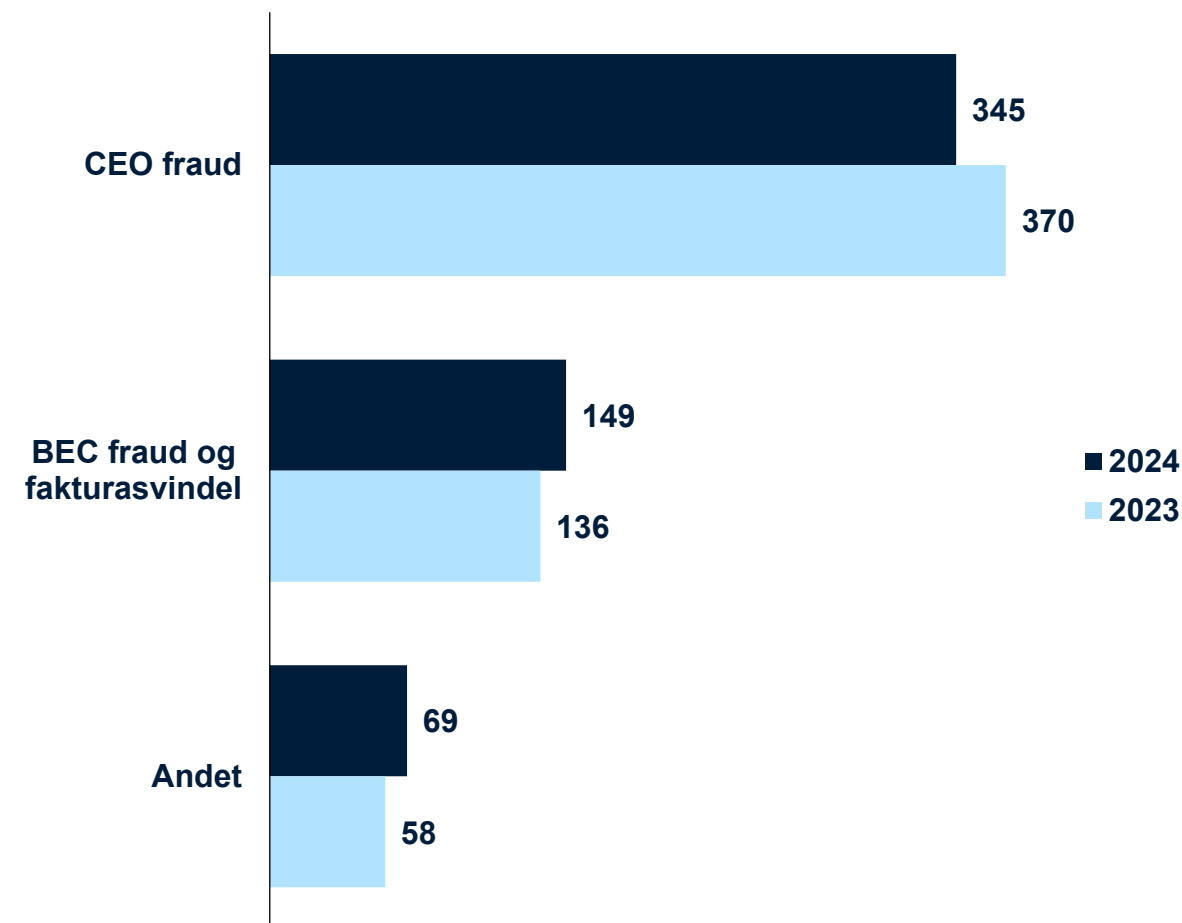
Samme anmeldelsesniveau som i 2023

I 2024 modtog NCIK 1.093 anmeldelser om afpresning, hvilket er det samme niveau som i 2023, hvor NCIK modtog 1.094 anmeldelser om afpresning.

Masseafpresning fylder fortsat mest inden for sagsområdet

De fleste af anmeldelserne på området har karakter af masseafpresning, hvor gerningspersoner sender den samme afpresningsmail i generelle vendinger til mange modtagere på én gang. Afpresningsmailen har ofte et element af trusler om udbredelse af intimt materiale, og de forurettede lider sjældent økonomiske tab.

Kontaktbedrageri mod virksomheder

Ingen udvikling i antal sager siden 2023

I 2024 modtog NCIK 554 anmeldelser om kontaktbedrageri mod virksomheder, hvilket er det samme niveau som i 2023, hvor NCIK modtog 556 anmeldelser.

Flest anmeldelser om CEO fraud

62 procent af anmeldelserne om kontaktbedrageri mod virksomheder omhandlede i 2024 CEO fraud. CEO fraud dækker over svindel, hvor gerningspersoner udgiver sig for at være direktør eller formand i en virksomhed eller forening med det formål at franarre virksomheden penge.

I 2024 kom størstedelen af anmeldelserne om CEO fraud fra små eller mellemstore foreninger.

Metode

Datagrundlag og afgrænsning af anmeldelser

Datagrundlaget er baseret på politiets sagsstyringssystem

Årsrapporten er baseret på data fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Der er trukket et datasæt med oplysninger om anmeldelser af it-relateret økonomisk kriminalitet. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at der vil kunne forekomme ændringer af anmeldelsestallene, hvis der sker efterregistreringer. Ændringerne har ingen betydning for sagsbehandlingen. Datagrundlaget tager udgangspunkt i anmeldelser og deres oplysninger i POLSAS den 6. januar 2025. Det betyder, at efterregistreringer eller ændringer af sagernes oplysninger foretaget efter denne dato ikke er inkluderet i årsrapportens opgørelser.

Afgrænsning af relevante anmeldelser

Datagrundlaget dækker over sager, som er blevet anmeldt fra 1. januar 2020 til og med 31. december 2024. Datagrundlaget indeholder udelukkende anmeldelser, som har kategorien "IT relateret økonomisk kriminalitet". NCIK modtager hvert år et antal sager, som viser sig ikke at omhandle it-relateret økonomisk kriminalitet. Disse sager bliver ikke behandlet eller efterforsket i NCIK og indgår derfor ikke i årsrapportens datagrundlag.

Hovedparten af sagerne i NCIK modtages gennem anmeldelsesportalen på politi.dk, hvor anmeldelserne automatisk bliver tildelt et NCIK-journalnummer. Der er en mindre andel af sagerne om it-relateret økonomisk kriminalitet, som bliver optaget i politikredsene og bliver tildelt et kredsjournalnummer. I årsrapporten er datagrundlaget afgrænset til at omhandle sager, som har fået et NCIK-journalnummer.

Nogle sager starter med at have et undersøgelsesnummer og bliver efterfølgende inddraget som et forhold i en sag med en relevant gerningskode. Disse sager med undersøgelsesnumre er blevet frasorteret for at undgå, at sagerne tæller dobbelt i opgørelserne. Hændelser er frasorteret i opgørelserne med mindre, de er omdøbt til et journalnummer med en relevant gerningskode.

Sådan kategoriseres NCiK-sager

Sager kategoriseres ud fra gerningsindhold

Når politiet modtager en anmeldelse om it-relateret økonomisk kriminalitet, bliver den beriget med en kategorisering af sagsområdet. Det er en kategorisering, som beskriver kriminalitetens art og modus. Det vil sige, at sager kategoriseres ud fra, hvad der er sket, og hvordan det er sket. Det er denne kategorisering, der bliver brugt som grundlag for at opgøre antallet af sager på de forskellige sagsområder.

I nogle sager kan der være et overlap mellem de forskellige sagsområder, og der kan også indgå flere forskellige modi. Disse sager bliver beriget med flere kategorier på samme tid for at skabe et fyldestgørende datagrundlag og sikre den bedst mulige viden om kriminalitetsbilledet. Det kan fx være en sag om investeringssvindel, som er startet som datingsvindel. I dette tilfælde vil sagen blive kategoriseret som både datingsvindel og investeringssvindel, da sagen indeholder elementer fra begge sagsområder. Selve kategoriseringen af sager har ingen betydning for NCiKs indledende efterforskning af sagerne. NCiK bruger primært kategorisering af sagerne til analyse og statistik.

Ny kategorisering bidrager med et mere fyldestgørende overblik

I denne årsrapport tæller en sag flere gange på tværs af sagsområder, hvis den har fået flere forskellige kategorier. Det vil sige, at sagsområderne i opgørelserne ikke er gensidigt udelukkende, da en sag kan tælle i forskellige sagsområder på samme tid. I tidligere udgaver af årsrapporten har NCiK brugt en prioriteringsnøgle, hvor sager blev tildelt én kategori og derfor udelukkende indgik i ét sagsområde.

Den nye metode til at kategorisere sagsområder skaber et mere omfangsrigt og nuanceret billede af udviklingen inden for it-relateret økonomisk kriminalitet. Det giver et mere fyldestgørende overblik over hvert sagsområde og en bedre mulighed for at analysere sammenhængene mellem forskellige svindeltyper, når sagerne bliver opgjort for hver af deres sagsområde. Det betyder, at opgørelserne af sagsområder i denne årsrapport ikke er sammenlignelige med tidligere opgørelser. Den nye opgørelsesmetode er også brugt på tidligere år i denne rapport, så sammenligningsgrundlaget er ens.

NCIK årsrapport 2024

